

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Gemengde Leerweg

2024-2026

Programma Toetsing en Afsluiting 2024-2026

Informatie over het PTA en de locatie aanvulling op het examenreglement Aeres VMBO

Inleiding

Welkom in de bovenbouw van Aeres VMBO Heerenveen. Nu je in klas 3 zit werk je al aan je diplomering want in het derde jaar start het eindexamen al voor een aantal vakken. Het eindexamen van een vak bestaat uit:

- een schoolexamen, of
- een schoolexamen en een centraal eindexamen, of
- een schoolexamen en een centraal schriftelijk en praktisch examen

De onderdelen die je voor je schoolexamen moet doen worden beschreven in dit PTA, het Programma van Toetsing en Afsluiting. In Somtoday zie je de resultaten voor de schoolexamen onderdelen in je 'Examendossier'.

Elk vak heeft een PTA met toetsen of onderdelen, hierbij staat beschreven wat je moet leren en hoe je schoolexamencijfer tot stand komt. De meeste vakken hebben een PTA van één schooljaar. Bij vakken met het schoolexamen in jaar 4 tellen de cijfers van jaar 3 mee voor de overgang. In Somtoday zie je cijfers die tellen voor de overgang in je 'Voortgangsdossier'.

In dit boekje staat handige informatie en alles wat er de komende twee jaar van je wordt verwacht om je diploma te kunnen halen. We wensen je heel veel succes!

Namens het hele onderwijsteam,
<directeur>

Informatie over het schoolexamen

Toetsen - twee jaar schoolexamen of één jaar schoolexamen

1-jarig PTA

Bij de meeste vakken horen de cijfers en beoordelingen op **alleen de toetsen van jaar 3** of **alleen de toetsen van jaar 4** bij je examen; dit is een schoolexamen met een **1-jarig PTA**.

2-jarig PTA

Het kan voorkomen dat het schoolexamen van een vak start in jaar 3 en in jaar 4 wordt afgerond, vlak voor de start van het centraal examen. Alle cijfers en beoordelingen op de toetsen van **jaar 3 en jaar 4** zijn onderdeel van je examen; dit is een **2-jarig PTA**.

Formatieve toetsen

In de lessen wordt ook formatief getoetst. Een formatieve toets meet hoeveel je van de stof kent of hoe goed je een vaardigheid beheerst. Je krijgt dan een score of feedback van je docent, formatieve toetsen tellen niet mee voor het eindexamen.

Algemene vaardigheden zijn onderdeel van het schoolexamen

Naast de onderdelen die je afsluit met een toets of opdracht werk je in de lessen van ieder vak, tijdens LOB, in mentor-of coachtijd en bij stages ook aan de volgende vaardigheden, die onderdeel zijn van het schoolexamen:

1. Werken aan vakoverstijgende thema's;
2. Leren uitvoeren;
3. Leren leren;
4. Leren communiceren;
5. Leren reflecteren op het leer- en werkproces;
6. Leren reflecteren op de toekomst.

Oriëntatie op leren en werken

Ook komt bij ieder vak oriëntatie op leren en werken aan bod (eindterm K1). In de les komt de theoretische kant aan bod:

hoe het vak in de maatschappij en bij verschillende beroepen handig is.

De praktijk van 'leren werken' komt tijdens stage aan bod. Oriëntatie op leren en werken wordt afgetekend d.m.v. onderdeel Stage in het LOB-PTA.

Periodes

Het schooljaar is opgedeeld in periodes:

Jaar 3	Data	SE week
Periode 1		
Periode 2		
Periode 3		

Jaar 4	Data	SE week
Periode 1		
Periode 2		
Examentraining		

Locatie aanvulling op het Examenreglement

Regels bij absentie schoolexamen

Indien je een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen niet kunt maken, bijvoorbeeld wegens ziekte of door bijzondere omstandigheden moeten je ouders/verzorgers je vóór aanvang van de toets ziek melden of toestemming vragen voor je afwezigheid bij de teamleider.

De vakdocent biedt de gelegenheid tot het inhalen van het schoolexamen of het onderdeel.

(Zie het examenreglement voor absentie bij een centraal examen).

Schoolexamenwerk op tijd inleveren - punctualiteit

Praktische opdrachten en Handelingsdelen moet je op tijd afronden en inleveren.

Plannen en op tijd je werk afronden is een belangrijke competentie, daarom weegt 'punctualiteit' (op tijd zijn) in de beoordeling bij deze PTA-onderdelen.

Lever je zo'n opdracht in na de inleverdatum, dan zorgt het onderdeel punctualiteit voor puntenaftrek:

per dag te laat gaat 0,4 punt van je cijfer af, tot een maximum van 2,0 punten.

De deadline voor inleveren is voor alle opdrachten 20 dagen vóór uitreiking van het examendossier.

Na de deadline kun je het schoolexamen niet meer afronden en kan de school je niet toelaten tot het centraal examen.

Herkansingen SE

Of een toets herkanst kan worden, staat in het vak-PTA; een 'ja' betekent niet dat je iedere toets opnieuw kan doen. Na een herkansing geldt altijd het hoogste cijfer dat is behaald.

Besprek met je mentor of coach welk vak/welke toets jou bij herkansing de beste kansen geeft.

De vakdocent of LEO besluit over welk deel van de stof de herkansing gaat. Je herkansing vervangt het cijfer van één toets.

Bij langdurige ziekte of bijzondere omstandigheden kan de directeur, op advies van de LEO, een kandidaat extra herkansing(en) toekennen.

Herkansingsregeling

SE Profiel Groen:

Het schoolexamen voor het Profielvak Groen wordt in maart afgesloten. Sta je onvoldoende voor het schoolexamen van het Profielvak, dan mag je met één herkansing het cijfer van één profielmodule ophalen (BB & KB) of het cijfer van één toets ophalen (GL).

PGP groen:

Het schoolexamen in het praktijkgerichtprogramma groen wordt in maart afgesloten (alleen in de GL en TL).

Als je onvoldoende staat voor het schoolexamen PGP dan zal alleen bij bijzondere omstandigheden de LEO een herkansing adviseren aan de directeur.

AVO-vakken:

Wanneer een periode is afgesloten mag je van de periode één herkansing vrij kiezen en als je het eindexamen niet zou halen met je resultaten, mag je daarnaast voor een ander vak nog één vak een herkansing maken.

Keuzevakken:

De herkansingsregeling voor de keuzevakken is beschreven in het Examenreglement Aeres VMBO.

Maatschappijleer:

De herkansingsregeling voor maatschappijleer is beschreven in het Examenreglement Aeres VMBO.

De Locatie Examenorganisatie (LEO)

Op school zijn een aantal mensen het hele jaar bezig om de examens goed te regelen. Zij controleren of iedere leerling alle schoolexamens heeft gemaakt, of er bijzonderheden zijn en dat er bijvoorbeeld laptops met voorleesoptie zijn voor dyslecten.

Dit groepje noemen we de LEO. Je kunt bij de LEO terecht met vragen over de afname en regels rond het school- en centraal examen. Bij ons op school zitten in de LEO:

Een voorzitter:

De examensecretaris:

Een lid:

Ook is de medewerker van de administratie onmisbaar om jou een diploma uit te kunnen reiken, dit is/zijn op onze locatie:

Commissie van Beroep voor de examens

Postbus 245
6710 BE EDE

Als je bezwaar hebt op een genomen maatregel, dan kun je terecht bij de commissie van beroep.

Procedure aanvraag herkansing

SE: **Na afronding van een periode** kun zelf aangeven of en welke toets je wilt herkansen.

Als je op basis van je cijfers het eindexamen niet zou halen met je resultaten, dan nodigt je mentor of vakdocent je uit.

CE: Na het bepalen van de uitslag voor het examen: als je op basis van je cijfers het eindexamen niet behaalt met je resultaten, dan krijg je een advies voor het inzetten van de herkansing volgens de regels van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Afronden en het eindcijfer van het schoolexamen

Het schoolexamen wordt uiterlijk 10 dagen voor aanvang van het centraal examen afgesloten.

Na afsluiting van het schoolexamen kan in geval van bijzonderheden de herkansingsregeling nog gelden.

De eindcijfers voor vakken van het schoolexamen waarin je ook een centraal examen aflegt en de resultaten voor maatschappijleer, CKV, LO en het profielwerkstuk in de GL en TL, worden uitgereikt middels het **Examendossier**. Je tekent voor ontvangst van het examendossier.

Leerlingenstatuut

In Artikel 4 van het leerlingenstatuut staan afspraken over toetsing. Het leerlingenstatuut en het volledige Examenreglement vind je op de website van Aeres VMBO

www.aeresvmbo.nl/over-aeres-vmbo/regelingen-en-statuten.

Onder verantwoordelijkheid van:

College van Bestuur Aeres Groep
Bovenbuurtweg 27
Postbus 245
6710 BE EDE
Aldus vastgesteld,

Datum:

Plaats:

(*Handtekening directeur*)

(*naam directeur*)

Directeur Aeres VMBO (*locatie*)

Kolommenuitleg

Begrippen	
Periode SE/data	In deze kolom staat in welke periode of op welke datum een toets wordt afgenomen. Van de docent hoor je welke dag dat is. Handig is om in je agenda op te schrijven wanneer de toets is, en wat je moet kennen en kunnen.
Exameneenheid	Dit is vooral belangrijk voor de school, die alles goed moet vastleggen voor jouw SE. In deze kolom wordt verwezen naar het landelijk examenprogramma, daarin staan 'eindtermen'.
De examenstof hoort bij	Hier staat waar de examenstof bij hoort: het schoolexamen, het centraal examen, schooleigen examenstof of een combinatie hiervan. In de vak-syllabus op examenblad.nl staan welke eindtermen horen bij het schoolexamen en welke eindtermen horen bij het centraal examen. De school kan ook eigen examenstof in het PTA opnemen.
Inhoud van de toets (leerstof)	Dit is voor jou een belangrijke kolom. In deze kolom staat wat je moet weten, doen of kunnen voor de toets.
Toetscode	Elke toets heeft een code. Voor de docenten is deze kolom belangrijk omdat zij bij elke afgenomen toets een cijfer of woordbeoordeling moeten geven. De gegeven cijfers en woordbeoordelingen worden met deze toetscode vastgelegd in het examendossier.
Toetsvorm	In deze kolom staat <i>op welke manier</i> je laat zien wat je kent en kunt. In het PTA zie je de afkorting staan van de toetsvorm, dat kan zijn een: MT - mondelinge toets ST - schriftelijke toets met gesloten en/of open vragen PO - praktische opdracht: product / werkstuk / presentatie / video / practicum/ stageopdracht / etc. HO - handelingsopdracht: vakoverstijgend MP - meesterproef PF - portfolio: een verzameling van bewijsstukken die samen één geheel vormen PvB - proeve van bekwaamheid Een handelingsopdracht moet je 'naar behoren' doen, je krijgt hiervoor geen cijfer. Wat 'naar behoren' betekent hoor je van de docent. Het kan bij verschillende vakken iets anders zijn. Je moet elke handelingsopdracht in het PTA maken, om je schoolexamen te kunnen afronden.

Begrippen	
Toetsduur	In deze kolom kun je zien hoeveel tijd je hebt voor een (toets)onderdeel.
Gewicht toets	Hier kun je zien hoe zwaar een onderdeel meetelt in het periode cijfer van je SE. Sommige toetsen tellen 1 keer mee, maar er zijn ook toetsen die 2 of zelfs nog meer keer meetellen.
Herkansing ja/nee	Soms heb je het recht om een toets in een vak opnieuw te doen. Je kunt hierdoor je cijfer voor de toets verbeteren. Het hoogste cijfer telt. Alleen de toetsen met 'Ja' kun je herkansen.
Beoordeling	In deze kolom kun je zien wat voor soort beoordeling je krijgt, bijvoorbeeld een cijfer of een beoordeling onvoldoende, voldoende of goed.
Opmerkingen*	In deze kolom staat soms extra informatie die handig is om te weten, zoals: - de hoofdstukken van een methodeboek die je moet leren, of - een inleverdatum voor een opdracht <i>*opmerkingen geven extra informatie, deze kan veranderen. Bij een aanpassing geeft je docent aan wat geldend is.</i>

Nederlands

Leerjaar 4GT

Periode	Examineenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
1	NE/B/2/3/5/6/7/8	SE	Spreekvaardigheid/ Fictie	VHE-G-Ne-1	Presentatie	10-20min.	1	Ja	Cijfer	Voor volledige becijfering zie rubrics SOM
	NE/B/1/2/3/5/6/7	SE	Gespreksvaardigheid / Schrijfvaardigheid	VHE-G-Ne-2	schrijven & m	20 min.	1	Nee	Cijfer	Voor volledige becijfering zie rubrics SOM
	NE/GT/3/4	SE	Kijk- en luistervaardigheid	VHE-G-Ne-3	Kijk- en	90min	1	Nee	Cijfer	
2	NE/B/2/3/4/5/8	SE	Fictie/ schrijfvaardigheid/ leesvaardigheid	VHE-G-Ne-4	Boektoets &	45 min.	1	Nee	Cijfer	Voor volledige becijfering
	NE/B/1/2/3	SE	Woordenschat	VHE-G-Ne-5	Schriftelijke toets	45 min.	1	Ja	Cijfer	

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer x weging).

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Eindtermen

Zie examineenheid

PWS

Leerjaar 3/4

PWS

Periode	Exameneenheden	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Herkansingen	Beoordelingen	Opmerkingen
Klas 3/4	NE/V/1		Proces	VHE-G-PR-1	Nee	O-V-G	25%
	NE/V/2		Logboek	VHE-G-PR-2	Ja	O-V-G	15%
	NE/V/3		Werkstuk	VHE-G-PR-3	Ja	O-V-G	20%
	MVT/V/4		Creat. opdr.	VHE-G-PR-4	Ja	O-V-G	10%
				Presentatie	VHE-G-PR-5	Ja	O-V-G
							Puntenverdeling van

Berekening schoolexamencijfer

Volgende: bij minimaal 55 punten behaald.

Goed: bij minimaal 75 punten behaald.

Herkansen: bij 54 aantal punten of minder.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle onderdelen zijn beoordeeld.

Periode	Exameneenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Wegin g	Herkansin g
1	K1/K2/K3/4A/4B	CE	Hfst. 1 consumptie, consumentengedrag	VHE-G-Ec-1	ST	45 min	1	ja
	K/3/4A/4B	CE	Hfst. 2 basis geld-en bankwezen, budgettering	VHE-G-Ec-2	ST	45 min.	1	ja
	K/3/4A/4B/K6/V2	SE + CE	Hfst. 3 /Hfst. 4 Geld over en tekort Wonen en verzekeren	VHE-G-Ec-3	ST	45 min.	1	ja
2	K1/K2/K3/K6	CE	Overheid en bestuur	VHE-G-Ec-4	ST	45 min.	1	ja
	K/3/K5A/K5B	CE	Werk en bedrijf en Productie en technologie	VHE-G-Ec-5	ST	45 min.	1	Ja
	K/3/K/8/V2	SE	Laat nog wat over	VHE-G-Ec-6	PO		1	ja
1	K1/K2/K3/K/4A/4B	CE	Consumptie, consumentegedrag, basis geld- en bankwezen, budgettering	VHE-G-Ec-7	ST	90 min	1	ja
	K/3 K5A/5B	CE	Productie, arbeid en productie, produceren en het bedrijfsleven	VHE-G-Ec-8	ST	90 min	1	ja
2	K1/K2/K3/K6 V1/V2/V3	CE	Overheid en bestuur Geld voor de overheid. Inkomen.	VHE-G-Ec-9	ST	90 min.	1	ja
	K3/K7	CE	Internationalisering. Nederland in de wereld en samen in de wereld	VHE-G-Ec-10	ST	90 min.	1	ja

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer × weging).

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Eindtermen

Periode	Examen-eenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
1	K5, K6	SE	Kijk en luistertoets (Unit 2,	VHE-G-Eng-1	ST	45 min	1	Ja	Cijfer	
	K2,K7	SE	Schrijfvaardigheid (Unit 3, Writing)	VHE-G-Eng-2	ST	45 min	1	Ja	Cijfer	
2	K8	SE	Mediadossier	VHE-G-Eng-3	PO	verslag	1	Nee	Cijfer	
	K4	SE	Leesvaardigheid (Unit 4, Reading)	VHE-G-Eng-4	ST	45 min	1	Ja	Cijfer	
	K6	SE	Spreekvaardigheid (Unit 1,	VHE-G-Eng-5	MT	60 min	1	Nee	Cijfer	Englishtown
3										

Berekening schoolexamencijfer

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging. (toetscijfer × weging).

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Eindtermen

Periode	Examineenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
DSE 1	Statistiek	SE	Statistiek, zie syllabus WI/K/7	VHE-K-wi-1	PO		1	Ja	Cijfer
	Meetkunde	SE + CE	Meetkundeonderdelen syllabus WI/K/6	VHE-G-wi-2	ST	60 min	1	Ja	Cijfer
DSE 2	rekenen	SE + CE	WI/K/5	VHE-G-wi-3	ST	60 min	1	Ja	Cijfer
	Algebra	SE + CE	WI/K/4	VHE-G-wi-4	ST	60 min	1	Ja	Cijfer

De overige eindtermen zitten verwerkt in de toetsen/lessen

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer × weging).

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Eindtermen

Examineenheden	GT	CE	moet op SE	mag op SE
WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken	X		GT	
WI/K/2 Basisvaardigheden	X		GT	
WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde	X	GT	GT	
WI/K/4 Algebraïsche verbanden	X	GT		GT
WI/K/5 Rekenen, meten en schatten	X	GT		GT
WI/K/6 Meetkunde	X	GT		GT
WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek	X		GT	
WI/K/8 Geïntegreerde wiskundige activiteiten	X		GT	
WI/V/1 Aanvullende eisen	X	GT		
WI/V/2 Verrijkingsoopdrachten	X		GT	
WI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	X		GT	
WI/V/4 Vaardigheden in samenhang	X	GT		

<vak>

Leerjaar <>

Periode	Examenenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
1	KV K1 Oriëntatie op	SE	Meesterwerken Cultureelzelfportret start + collage	VHE-GT-CKV-1	PO			1 Nee	O-V-G	
	KV K1 Oriëntatie op	SE	Meesterwerken Mona Lisa, Eiffeltoren en Paperclip	VHE-GT-CKV-2	PO			1 Ja	O-V-G	
	KV K2 Basisvaardigheden	SE	Erfgoed opdr. (werelderfgoed, muziekinterview)	VHE-GT-CKV-3	PO			1 Ja	O-V-G	
2	KV K3 culturele en	SE	Actieve deelname activiteit (film, theater & museum)	VHE-GT-CKV-4	PO			1 Nee	O-V-G	
	KV K4 reflectie en	SE	Kunstdossier Cultureel zelfportret eind	VHE-GT-CKV-5	PO			1 Nee	O-V-G	
	KV K4 reflectie en	SE	Reflectiegesprek	VHE-GT-CKV-6	PO			1 Nee	O-V-G	
3										

Berekening schoolexamencijfer

Berekening periodescijfer: Op elk onderdeel kan een O (onvoldoende) een V (voldoende) of een G (goed) gehaald worden. DSE 1 en DSE 2 moet met een voldoende afgesloten worden.
Een O kan alleen met een G gecompenseerd worden.

Eindtermen

Examenenheid	Eindtermen	Leerstof
VHE-GT-CKV-1 Culturele identiteit		
KV K1 Oriëntatie op leren en werken	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.	De leerling maakt, door gebruik te maken van de methode: *Kunst uit het vuistje, Meesterwerken, zelfportret, een kunstzinnige biografie waarin vragen over de eigen ervaring met kunst en cultuur worden beantwoord. Daarnaast voegt de leerling een eigen gemaakt zelfportret in de vorm van een collage toe.
VHE-GT-CKV-2 Beeldende kunst, architectuur en vormgeving		
KV K1	De kandidaat kan ervaringen met nieuwe kunstzinnige activiteiten die worden aangeboden beschouwen en waarderen. De kandidaat kan inhoud, vorm en betekenis van uitingen in kunstdisciplines kunst een of meerdere van de volgende dimensies beschouwen: -fai en fictie, -schoonheid en	Methode Kunst uit het Vuistje, Meesterwerken, Mona Lisa, Eiffeltoren en Paperclip.
VHE-GT-CKV-3 Erfgoed en Muziek		
KV K2 Basisvaardigheden	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken.	Werelderfgoed computeropdracht Muziek interview van iemand die minimaal 15 jaar ouder is.
VHE-GT-CKV-4 Culturele activiteiten		
KV K3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (zoals bijvoorbeeld beeldende vorming, muziek, dans en drama). Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.	Film Methode Kunst uit het Vuistje, Meesterwerken, Jurassic park Bezoek (toneel/dans/muziek) voorstelling. Bezoek museum
VHE-GT-CKV-5 KV K4 Reflectie en kunstdossier		
	De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling samen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.	Kunst uit het vuistje, Meesterwerken, zelfportret
VHE-GT-CKV-6	CKV wordt afgesloten met het tonen van alle opdrachten in het kunstdossier en een persoonlijk reflectie gesprek.	Eindgesprek

Periode	Examineenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
DSE1	K1/K2/K3	SE	H1 Wat is Maatschappijleer	VHE-GT-MA-1	PO		1	Nee	Cijfer
	K7	SE	H2 Media	VHE-GT-MA-2	ST	30	1	Ja	Cijfer
	K6	SE	H4 Politiek	VHE-GT-MA-3	ST	45	2	Ja	Cijfer
DSE2	K5	SE	H5 Rechtsstaat	VHE-GT-MA-4	PO		1	Nee	Cijfer
	k5/k4/k7	SE	H7 Pluriforme samenleving	VHE-GT-MA-5	ST	45	2	Ja	Cijfer
	K1/k3/k4	SE	Actualiteitentoets	VHE-GT-MA-6	ST	25	1	Nee	Cijfer

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer × weging).

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Eindtermen

Periode	Exameneenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	Licht en weer	SE + CE	<p>De leerling kan het deeltjesmodel toelichten en toepassen in verschillende situaties. De leerling kan de begrippen luchtdruk, hoge- en lagedrukgebieden en atmosfeer toelichten en toepassen. De leerling kan het verschil in verschillende weersomstandigheden beschrijven.</p> <p>H2 Het weer H5 Licht</p> <p>Zie syllabus; NASK1/K/7 NASK1/K12</p>	VHE-NAS-GT-1	ST	45 min.	2	Ja	Cijfer
	Krachten	SE + CE	<p>De leerling kan verschillende soorten krachten herkennen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. De leerling kan uitleggen bij hefboomen in evenwicht op welke manier met een kleine kracht een grote kracht wordt uitgeoefend en omgekeerd en hiervan voorbeelden kennen.</p> <p>H3 Krachten H10 Krachten</p> <p>Zie syllabus; NASK1/K/9 NASK1/V/2</p>	VHE-NAS-GT-2	ST	45 min.	2	Ja	Cijfer

Bouw van materie en materialen	SE + CE	<p>De leerling kan verband leggen tussen soorten materialen, hun eigenschappen en toepassingen. De leerling kan chemische processen herkennen en uitleggen welke gevaren het gebruik van bepaalde stoffen met zich meebrengt, hoe deze gevaren worden aangegeven en hoe deze gevaren zijn tegen te gaan.</p> <p>H4 Stoffen H7 Materialen H8 Straling</p> <p>Zie syllabus; NASK1/K/4 NASK1/K/10 NASK1/K/11</p>	VHE-NAS-GT-3	ST	45 min.	2	Ja	Cijfer
Kracht en beweging	SE + CE	<p>De leerling kan verschillende soorten krachten herkennen, samenstellen en hiervan de werking en toepassing beschrijven. De leerling kan rekenen met hefboomen, katrollen, zwaartekracht en druk. onderscheiden. De leerling kan verschillende formules toepassen in berekeningen en redeneringen binnen zowel constructies als in situaties van verkeer en veiligheid.</p> <p>H14 Werktuigen H15 Bewegingen H16 Kracht en beweging</p> <p>Zie syllabus; NASK1/K/9 NASK1/V/1 NASK1/V/2</p>	VHE-NAS-GT-4	ST	45 min.	2	Ja	Cijfer

2	Energie	SE + CE	De leerling kan de verschillende eigenschappen van energie benoemen en hoe deze (elektrische) energie kan opwekken en omzetten. De leerling kan de eigenschappen van geluid toepassen en begrippen die een geluid kenmerken toepassen. H6 Warmte H11 Energie 13 Geluid Zie syllabus; NASK1/K/5 NASK1/K/6 NASK1/K/8	VHE-NAS-GT-5	ST	45 min.	2	Ja	Cijfer
	Elektriciteit	SE + CE	De leerling kan elektrische schakelingen ontwerpen en analyseren en hierover berekeningen uitvoeren. De leerling kan verschillende elektrische toepassingen benoemen en daarbij beschrijven welke gevaren het gebruik van elektriciteit met zich meebrengt en welke (veiligheid)maatregelen getroffen kunnen worden. H1 Elektriciteit H9 Schakelingen H12 Elektriciteit Zie syllabus; NASK1/K/5	VHE-NAS-GT-6	ST	45 min.	2	Ja	Cijfer
3									

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer × weging).

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Eindtermen

Exameneenheden		GT	CE	moet op SE	mag op SE
NASK1/K/1	Oriëntatie op leren en werken	X		GT	
NASK1/K/2	Basisvaardigheden	X		GT	
NASK1/K/3	Leervaardigheden in het vak natuurkunde	X	GT	GT	

NASK1/K/4	Stoffen en materialen	X	GT		GT
NASK1/K/5	Elektrische energie	X	GT		GT
NASK1/K/6	Verbranden en verwarmen	X	GT		GT
NASK1/K/7	Licht en beeld	X		GT	
NASK1/K/8	Geluid	X	GT		GT
NASK1/K/9	Kracht en veiligheid	X	GT		GT
NASK1/K/10	Bouw van de materie	X		GT	
NASK1/K/11	Straling en stralingsbescherming	X		GT	
NASK1/K/12	Het weer	X		GT	
NASK1/V/1	Veiligheid in het verkeer	X	GT		GT
NASK1/V/2	Constructies	X	GT		GT
NASK1/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	X		GT	
NASK1/V/4	Vaardigheden in samenhang	X	GT		GT

Biologie

leerjaar 4

Periode	Examenenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1 OVP	K4, K5, K6		H1 Vier rijken		ST	45	1	ja	Cijfer
	K4, K6		H3 Organismen leven samen		ST	45	1	ja	Cijfer
	K1 t/m 7, K11, K12		H6 Mens & Milieu		ST	45	1	ja	Cijfer
2 OVP	K6, K8, K11		H2 Bewegen		ST	45	1	ja	Cijfer
	K9, K11		H4 Waarnemen en reageren		ST	45	1	ja	Cijfer
	K1 t/m 7		Practicum/opdracht microscopie		PO	3 x 45	1	Nee	Cijfer
1	K5, K7, K8	SE	H2 Beweging, H6 Mens en Milieu, §1.4 Schin	VHE-BIO-GT-1	ST	90 min	1	Ja	Cijfer
	V2	SE + CE	H5 Gedrag	VHE-BIO-GT-2	ST	45 min	1	Ja	Cijfer
	K4, K6, K9	SE + CE	H7 Ademen en eten + H8 Bloed	VHE-BIO-GT-3	ST	90 min	1	Ja	Cijfer
	K1, K2, K3, K12	SE + CE	H10 Voortplanting	VHE-BIO-GT-5	ST	45 min	1	Ja	Cijfer
2	K13	SE + CE	H11 Erfelijkheid + H12 Evolutie	VHE-BIO-GT-6	ST	90 min	1	Ja	Cijfer
	K2, K3, K6, V3, V4	SE + CE	Biotoop opdracht	VHE-BIO-GT-8	PO	n.v.t	1	Nee	Cijfer
3									

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer x weging).

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Eindtermen

Examenenheden

Examenenheid	CE	SE (moet)	SE (mag)
Bi/K1 Oriëntatie op leren en werken		X	
Bi/K2 Basisvaardigheden		X	
Bi/K3 Leervaardigheden in het vak biologie	X	X	
Bi/K4 Cellen staan aan de basis	X		X
Bi/K5 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk		X	
Bi/K6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend	X		X
Bi/K7 Mensen beïnvloeden hun omgeving		X	
Bi/K8 Houding, beweging en conditie		X	
Bi/K9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding	X		X
Bi/K10 Bescherming		X	
Bi/K11 Reageren op prikkels	X		X
Bi/K12 Van generatie op generatie	X		X
Bi/K13 Erfelijkheid en evolutie	g/ti	kb	g/ti
Bi/V1 Bescherming en antistoffen	g/ti		g/ti
Bi/V2 Gedrag bij mens en dier	g/ti		g/ti
Bi/V3 Verwerken, verwerken en verstrakken van informatie		g/ti	
Bi/V4 Vaardigheden in samenhang	g/ti		g/ti

Duits

4

Periode	Examineenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	K2, K3, K4, V1, V2	SE + CE	Leesvaardigheid: maken van een oud examen	VHE-G-Dui-1	ST	120 min	2	Ja	Cijfer
	K2, K3, K5	SE	Kijk-, en luistertoets	VHE-G-Dui-2	ST	90 min	1	Nee	Cijfer
	K2, K3, K4, V1, V3, V5	SE + CE	Examenwoorden en zinnen	VHE-G-Dui-3	ST	45 min	1	Ja	Cijfer
2	K2, K3, K4, V1, V2	SE + CE	Leesvaardigheid: maken van een oud examen	VHE-G-Dui-1	ST	120 min	2	Ja	Cijfer
	K2, K3, K4, V1, V2	SE	Schrijfvaardigheid	VHE-G-Dui-2	ST	90 min	1	Nee	Cijfer
	K1, K2, K3, K6, V1, V2	SE	Spreekvaardigheid in Duitsland 'Sprachstadt'	VHE-G-Dui-3	MT	dagdeel	1	Nee	Cijfer

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer × weging).

Deeltaken

Fries

Leerjaar 4 GT: P1 & P2 (PTA)

Periode	Exameneenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling	Opmerkingen
1	K2, K3, K4, K7, V1,	SE	schrijfvaardigheid, Spelling en	VHE-G-Fri-1	ST	45 min	1	Ja	Cijfer	
	K2, K3, K5	SE	Kijk-, en luistertoets	VHE-G-Fri-2	ST	45 min	1	Nee	Cijfer	
	K2, K3, K4, V2	SE + CE	Fries idioom en leesvaardigheid	VHE-G-Fri-3	ST	45 min	1	Ja	Cijfer	
2	K2, K3, K4, V2	SE + CE	Leesvaardigheid	VHE-G-Fri-1	ST	45 min	1	Ja	Cijfer	
	K2, K3, K4, K8 V1, V2	SE	Project Boeken	VHE-G-Fri-2	PO	n.v.t.	nvt	Nee	O-V-G	handelingsdee
	K1,K2,K3,K6, K8, V1, V2	SE	Spreekvaardigheid. Boekbespreking	VHE-G-fri-3	MT	25 min	1	Ja	Cijfer	

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer × weging).

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook de project opdrachten 'V' zijn beoordeeld.

Eindtermen

<https://www.examenblad.nl/system/files/exam-document/2024-07/syllabus-friese-taal-en-cultuur-vmbo-2026-versie-2.pdf>

Periode	Exameneenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Weging	Herkansing	Beoordeling
DSE 1	P/GR/2.1 t/m P/GR/2.3	SE + CE	Tussen productie en verkoop theorie PVB	VHE-PRG-G-1	PO	1	Ja	Cijfer
		SE + CE	Tussen productie en verkoop theorie PVB	VHE-PRG-G-2		1	Nee	Cijfer
	P/GR/2.1 t/m P/GR/2.3							
DSE 2	P/GR/3.1 t/m P/GR/3.4	SE + CE	Vergroening in de stad theorie	VHE-PRG-G-3	ST	1	Ja	Cijfer
		SE + CE	Vergroening in de stad PVB	VHE-PRG-G-4		1	Nee	Cijfer
	P/GR/3.1 t/m P/GR/3.4							

Examen-eenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
MVI/7.1 - 7.4	SE	<p>Aan bod komt: -aanwijzingen geven aan derden tijdens het maken van de foto opdracht</p> <p>-Fotografieapparatuur en materiaal verzamelen, opbouwen, aansluiten en na afloop weer afbreken</p> <p>-de opnamelocatie optimaliseren en het te fotograferen onderwerp stileren</p> <p>-fotografieapparatuur bedienen bij producties en opnames maken</p> <p>-fotografie beelden selecteren voor bewerking en/of montage</p> <p>-fotografie beelden bewerken en monteren</p> <p>-fotografie materialen en apparatuur controleren en eenvoudig onderhoud verrichten</p> <p>-een archief beheren</p> <p>-Beelden evalueren a.d.h.v. behandelde begrippen als compositie, belichting, ISO, contrast, perspectief, kleurwerking, kadering, achtergrond.</p> <p>-een procesevaluatie maken</p>	VHE-G-F-1	Portfolio		1	ja	O-V-G

MVI/7.1 - 7.4	SE	<p>Aan bod komt: -De wensen van de opdrachtgever bespreken</p> <ul style="list-style-type: none"> -Een idee ontwikkelen voor de realisatie van een fotografieopdracht -Informatie van de locatie waar de fotografieopdracht gaat plaatsvinden verzamelen en onderzoeken -Plan van aanpak maken -Het plan van aanpak met de opdrachtgever bespreken -Een concept definitief maken -Effectieve vorm en inhoud geven aan de presentatie -Keuzes onderbouwen met argumenten naar opdrachtgever -Beelden evalueren a.d.h.v. behandelde

VHE-G-F-2	Portfolio		1	ja	O-V-G

<p>Let op: kijk naar het examenprogramma van het jaar van afsluiten.</p> <p>https://www.examenblad.nl/</p> <p>voor keuzevakken: https://www.platformsvmb.nl/</p>			<p>Dit zijn vastgestelde toetscodes voor heel Aeres VMBO.</p>	<p>Bekijk de kolommetuitleg voor de betekenis van de afkorting.</p>		<p>Een 'naar behoren' opdracht is verplicht. Deze weegt niet mee in het schoolexamen cijfer maar moet naar behoren zijn beoordeeld.</p>		
<p>Let op: De toets of opdracht die je geeft moet deze eindtermen dekken.</p> <p>Beoordeel dit met de vaksectie/het leergebiedteam.</p>		<p>Uit onze steekproeven blijkt: methodevragen zijn niet altijd goede vragen of goed te begrijpen voor leerlingen.</p> <p>Beoordeel met de vaksectie/het leergebiedteam of de vraag of opdracht zelf van goede kwaliteit is.</p>		<p>In het examenreglement zijn 7 soorten school-examinering beschreven</p>		<p>Alleen weging 1 of 2 is mogelijk zodat de weging van de schoolexamenonderdelen ten opzichte van elkaar in de juiste proporties blijft.</p>		

Fietstechniek

Dronetechniek 1

Exameneenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
	SE	1. Het onderscheiden van de type drones en het kennen van de principes van het vliegen, de techniek van vluchtsensoren en de toepassingsmogelijkheden daarvan. 2. Interpretieren van een eenvoudig vluchtplan en een ontwerp daarvoor maken.	VHE-G-DT-1	Portfolio bewijs		1	ja	O-V-G
	SE	Het uitvoeren van een vlucht met een drone in een beroepssituatie op basis van een (zelfontworpen) vluchtplan en het verwerken als bewijs in een (promotie-)video	VHE-G-DT-2	Portfolio bewijs		1	ja	O-V-G

<p>Let op: kijk naar het examenprogramma van het jaar van afsluiten.</p> <p>https://www.examenblad.nl/</p> <p>voor keuzevakken: https://www.platformsvmbbo.nl/profielen</p>				<p>Bekijk de kolommenuitlog voor de betekenis van de afkorting.</p>	<p>Een 'naar behoren' opdracht is verplicht. Deze weegt niet mee in het schoolexamen cijfer maar moet naar behoren zijn beoordeeld om een</p>		
<p>Let op: De toets of opdracht die je geeft moet deze eindtermen dekken.</p> <p>Beoordeel dit met de vaksectie/het leergebiedteam.</p>		<p>Uit onze steekproeven blijkt: methodevragen zijn niet altijd goede vragen of goed te begrijpen voor leerlingen.</p> <p>Beoordeel met de vaksectie/het leergebiedteam of de vraag of opdracht zelf van goede kwaliteit is.</p>		<p>In het examenreglement zijn 7 soorten school-examinering beschreven</p>	<p>Alleen weging 1 of 2 is mogelijk zodat de weging van de schoolexamenonderdelen ten opzichte van elkaar in de juiste proporties blijft.</p>		

Mobiele Werktuigen

Exameneenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
	SE	Theorie zie tekst beneden	VHE-GT-MO-1	Theorietoets	45 min	1	ja	cijfer
	SE	Praktijk zie tekst beneden	VHE-GT-MO-2	Praktijkopdracht	90 min	1	nee	cijfer

Theorie Praktijk

Onderhoudswerk
zaamheden aan
een
brandstofmotor
bij een tractor.
Luchtfilter
reinigen.
Radiateur
reinigen.
Olie/oliefilter
verversen. Een
zekering

Getrokken
en
aangedrev
en land- en
tuinbouwm
achines
herkennen,
benoemen,
kunnen
vervangen.
Onderdelen van
een
tractormotor
kunnen
benoemen.

De
veiligheidsa
anduidinge
n op land-
en
tuinbouwm
achines
herkennen
en
verklaren.

Mechanisc
he
overbrengi
ngen
herkennen
en
benoemen.

Toepassing
en van
hydrauliek
herkennen
en
verklaren.

<Keuzevak patisserie>

GT

Periode	Examineenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	K/HBR/5.1	SE	het beheren en vervaardigen van patisserieproducten	VHE-GL-PA-1	ST	135 min	1	Ja	Cijfer
	K/HBR/5.2	SE		VHE--GL-PA-2	PO	135 min	1	Nee	Cijfer

Berekening schoolexamencijfer

Berekening keuzevakcijfer: $K/HBR/5.1 + K/HBR/5.2 = \dots : 2 = \dots$ cijfer keuzedeel patisserie

K/HBR/5.1

De kandidaat kan:

1. het economisch belang van de patisserie binnen de horeca, bakkerij en recreatie uitleggen
2. trends en ontwikkelingen in de patisserie volgen en toepassen
3. een assortiment beheren, rekening houdend met seizoenen, feestdagen en aanbod en prijsstelling van de producten, tussenproducten en grondstoffen
4. (specifieke) grondstoffen, ingrediënten, tussenproducten voor patisserieproducten beheren, en criteria voor het beoordelen van de kwaliteit toepassen en kenmerken en eigenschappen herkennen
5. productie van patisserieproducten plannen en organiseren en criteria voor het beoordelen van de kwaliteit toepassen en kenmerken

Deeltaken

2. · Apparatuur, gereedschap, en machines in de patisserie gebruiken en onderhouden volgens voorgeschreven procedures. · Receptuur hanteren. Tussenproducten bereiden en/of verwerken. patisserieproducten ven

K/HBR/5.2

vaardigen, afwerken en decoreren.

Periode	Examineenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	K/HBR/3.1	SE	Taak: een bijdrage leveren aan het beheren van horecaproducten en gerechten bereiden en doorgeven in een meer complexe* situatie, zoals minimaal een vier gangenmenu.	VH1-GL-KSPT-1	ST	135 min	1	Ja	Cijfer
		SE		VH1-GL-KSPT-2			1	Nee	Cijfer
	K/HBR/3.2			PO	135 min				

Berekening schoolexamencijfer

Berekening keuzevakcijfer: $K/HBR/3.1 + K/HBR/3.2 = \dots : 2 = \dots$ cijfer keuzedeel keukenspecialisatie

Deeltake K/HBR/3.1

Deeltaak: een bijdrage leveren aan het beheren van horecaproducten. De kandidaat kan:

1. het economisch belang van horecaspecialiteiten binnen de horeca, bakkerij en recreatie herkennen en benoemen.

2. trends en ontwikkelingen bij horecaspecialiteiten volgen en toepassen.

3. assortiment beheren, rekening houdend met seizoen, feestdagen en aanbod en prijsstelling van de producten, tussenproducten en grondstoffen.

4. (specifieke) grondstoffen, ingrediënten, tussenproducten voor horecaspecialiteiten beheren, criteria voor het beoordelen van de kwaliteit toepassen en kenmerken en eigenschappen herkennen. 5.

(specifieke) grondstoffen, ingrediënten, tussenproducten voor horecaspecialiteiten beheren, criteria voor het beoordelen van de kwaliteit toepassen en kenmerken en eigenschappen herkennen en benoemen

K/HBR/3.2

Deeltaak: gerechten bereiden en doorgeven in een meer complexe* situatie. De kandidaat kan:

- 1, De juiste technieken toepassen, zoals poêleren, pocheren, sauteren, grilleren, braiseren.**
- 2. menu's op elkaar afstemmen.**
- 3. specifieke grondstoffen ingrediënten en tussenproducten beheren.**
- 4. apparatuur, gereedschap, en machines gebruiken en onderhouden.**

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

Werken in Tuin en Landschap, K-GR-03

Examineenh eid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsdu ur	Weging	Herkansing	Beoordeling
	SE	Informatie-/Instructiekaarten, Bijlage 1 t/m 10	VHE-G-TL-1	Portfolio		1	ja	O-V-G
	SE	Project Werken in Tuin en Landschap	VHE-G-TL-2	Portfolio		1	ja	O-V-G

<p>Let op: kijk naar het examenprogramma van het jaar van afsluiten.</p> <p>https://www.examenblad.nl/</p> <p>voor keuzevakken: https://www</p>			<p>Dit zijn vastgestelde toetscodes voor heel Aeres VMBO.</p>	<p>Bekijk de kolommenuitlog voor de betekenis van de afkorting.</p>		<p>Een 'naar behoren' opdracht is verplicht. Deze weegt niet mee in het schoolexamen cijfer maar moet naar behoren zijn beoordeeld.</p>		
<p>Let op: De toets of opdracht die je geeft moet deze eindtermen dekken.</p> <p>Beoordeel dit met de vaksectie/het leergebiedteam.</p>		<p>Uit onze steekproeven blijkt: methodevragen zijn niet altijd goede vragen of goed te begrijpen voor leerlingen.</p> <p>Beoordeel met de vaksectie/het leergebiedteam of de vraag of opdracht zelf van goede kwaliteit is.</p>		<p>In het examenreglement zijn 7 soorten school-examinering beschreven</p>		<p>Alleen weging 1 of 2 is mogelijk zodat de weging van de schoolexamenonderdelen ten opzichte van elkaar in de juiste proporties blijft.</p>		

Leerjaar 3/4

Periode	Exameneenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	K/GR/15.1	SE	Praktijkopdracht *Uitvoeren van visrijkkundig onderzoek in relatie met de omgeving	VHE-G-Vis-1	PO	3 uren	1	Nee	Cijfer
	K/GR/15.2 K/GR/15.3 K/GR/15.4	SE	Portemonnee verzameling met theorie + praktijkopdrachten *Herkennen en benoemen van water- en beheerssystemen in relatie tot de visstand *Herkennen en benoemen van functies van viskweekerijen	VHE-G-Vis-2	PF	gehele periode	1	Ja	Cijfer

Berekening schoolexamencijfer

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging. (toetscijfer × weging).

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Eindtermen

K/GR/15 visstandbeheer en sportvisserij	BB	KB	GL
Taak: <ul style="list-style-type: none"> ○ uitvoeren van visrijkkundig onderzoek in relatie met de omgeving ○ herkennen en benoemen van water- en beheerssystemen in relatie tot de 			

visstand			
o herkennen en benoemen van functies van viskwekerijen			
o uitvoeren van onderhoud aan visplaatsen, viswateren en waterkanten			
K/GR/15.1			
Deeltaak: uitvoeren van visrijkkundig onderzoek in relatie met de omgeving.			
De kandidaat kan:			
1. onderzoek doen binnen een plangebied met behulp van schepnetvissen, vissen met een zeeg of andere vistechnieken	x	x	x
2. aanwezige vissoorten, waterplanten en waterorganismen inventariseren om het ecologisch niveau van een watersysteem te bepalen	x	x	x
3. een onderzoeksrapport opstellen en belanghebbende adviseren over aquatische organismen en het ecologische niveau			x
K/GR/15.2			
Deeltaak: herkennen en benoemen van water- en beheerssystemen in relatie tot de visstand.			
De kandidaat kan:			
1. watersystemen herkennen en kan benoemen tot welk type watersysteem een vissoort behoort	x	x	x
2. gangbare beheerssystemen benoemen en herkennen in relatie tot de visstand	x	x	x
3. onderzoek doen naar waterkwaliteit in relatie tot de visstand			x
4. de relatie benoemen tussen sportvissen en de visstand		x	x
K/GR/15.3			
Deeltaak: herkennen en benoemen van functies van viskwekerijen.			
De kandidaat kan:			
1. gangbare kweekvissen en de functies van viskwekerijen benoemen	x	x	x
2. de voor- en nadelen van het kweken van vissen benoemen			x
K/GR/15.4			
Deeltaak: uitvoeren van onderhoud aan visplaatsen, viswateren en waterkanten.			
De kandidaat kan:			
1. onderhoudswerkzaamheden inventariseren en voor deze werkzaamheden een begroting maken van kosten van de werkzaamheden			x

2. gangbare onderhoudswerkzaamheden uitvoeren	x	x	
Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	x	x	x

Keuzevak Groene zorg

Schooljaar 2024-2025

Leerjaar 3/4

Periode	Exameneenheid	De examenst of behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	K/GR/12.1	SE	PVB - Oriëntatie op zorgboerderijen	VHE-G-GZ-1	PO	dagdeel	1	Nee	Cijfer
	K/GR/12.2 K/GR/12.3	SE	Portfolio met verschillende theorie + praktijk opdrachten. Deze opdrachten maak + krijg je tijdens de lessen. - In een zorgboerderij planten en dieren verzorgen, hygiënisch werken en daarbij een individu en groep instrueren, motiveren	VHE-G-GZ-2	PF	gehele periode	1	Ja	Cijfer

Berekening keuzevakcijfer*: (cijfer pvb + cijfer portfolio) : 2 = eindcijfer

Berekening schoolexamencijfer

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging. (toetscijfer × weging).

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Eindtermen

K/GR/12 groene zorg	BB	KB	GL
Taak:			
o oriëntatie op zorgboerderijen			
o in een zorgboerderij planten en dieren verzorgen, hygiënisch werken en daarbij een individu en groep instrueren, motiveren en helpen			
o toezien op welzijn van dieren			
K/GR/12.1			
Deeltaak:			
oriëntatie op zorgboerderijen.			

De kandidaat kan:			
1. functie en aard van een zorgboerderij typeren	x	x	x
2. de doelgroep en de werkzaamheden op een zorgboerderij karakteriseren	x	x	x
3. motieven, voor- en nadelen benoemen voor het uitoefenen van zorg als neventak van een (van oorsprong) agrarisch bedrijf	x	x	x
K/GR/12.2			
Deeltaak: in een zorgboerderij planten en dieren verzorgen, hygiënisch werken en een individu en groep instrueren, motiveren en helpen.			
De kandidaat kan:			
1. planten verzorgen	x	x	x
2. dieren voeren en verzorgen	x	x	x
3. aandachtspunten noemen en een advies uitbrengen over veilig en hygiënisch werken op een zorgboerderij		x	x
4. voor een bepaalde doelgroep informatiemateriaal ontwikkelen over de verzorging van planten en dieren	x	x	x
5. de logistiek voorbereiden en een planning maken	x	x	x
6. derden motiveren en ondersteunen bij de verzorging van planten en dieren	x		
7. derden instrueren, motiveren en ondersteunen bij de verzorging van planten en dieren		x	x
8. de activiteit met een individu en een groep afsluiten	x	x	x
K/GR/12.3			
Deeltaak: toezien op welzijn van dieren.			
De kandidaat kan:			
1. handelen naar de vijf vrijheden van een dier	x	x	x
2. een individu en een groep begeleiden tijdens het werken met dieren	x		
3. een individu en een groep instrueren en begeleiden tijdens het werken met dieren		x	x
Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	x	x	x

Keuzevak Houden van dieren

Schooljaar 2024-2025

Leerjaar 3/4

Periode	Exameneenheid	De examenst of behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	K/GR/8.3	SE	Praktijktoets, met verschillende opdrachten - Dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren	VHE-G-HD-1	PO	dagdeel	1	Nee	Cijfer
	K/GR/8.1 K/GR/8.2	SE	Portfolio met verschillende theorie + praktijk opdrachten. Deze opdrachten maak + krijg je tijdens de lessen. - Diersoorten en rassen herkennen en benoemen - Huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen	VHE-G-HD-2	PF	gehele periode	1	Ja	Cijfer

Berekening keuzevakcijfer*: (cijfer pvb + cijfer portfolio) : 2 = eindcijfer

Berekening schoolexamencijfer

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging. (toetscijfer × weging).

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Eindtermen

K/GR/8 het houden van dieren	BB	KB	GL
Taak: <ul style="list-style-type: none"> o diersoorten en rassen herkennen en benoemen o huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen o dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren 			
K/GR/8.1			
Deeltaak: diersoorten en rassen herkennen en benoemen.			
De kandidaat kan:			
1. gangbare rassen herkennen en benoemen	x	x	x
2. de belangrijkste raseigenschappen herkennen en beschrijven	x	x	x
3. een signalement opstellen van een ras	x	x	x
4. een relatie leggen tussen de uiterlijke kenmerken van het dier, de raseigenschappen en zijn natuurlijke leefomgeving	x	x	x
5. exterieuronderdelen van het dier herkennen en beschrijven	x	x	x
6. anderen adviseren en informeren over rassen en raseigenschappen	x	x	x
K/GR/8.2			
Deeltaak: huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen.			
De kandidaat kan:			
1. voor verschillende dieren de huisvestingsvorm herkennen en beschrijven	x	x	x
2. voor- en nadelen noemen van verschillende huisvestingsmaterialen in relatie tot het te huisvesten diersoort	x	x	x
3. controleren of een hok, een stal en een kooi voldoet aan de huisvestingseisen voor het betreffende diersoort	x	x	x
4. een hok, een stal en een kooi volgens de huisvestingseisen inrichten	x	x	x
5. de klimaateisen in een hok, een stal en een kooi controleren en aanpassen	x	x	x
6. een ethogram maken en beoordelen	x	x	x
7. advies geven bij de huisvesting van dieren	x	x	x
K/GR/8.3			
Deeltaak: dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren.			
De kandidaat kan:			
1. dagelijkse verzorgingswerkzaamheden uitvoeren	x	x	x
2. periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren	x	x	x
3. een voeradvies geven en informatie verstrekken over de gezondheid en de dagelijkse en periodieke verzorging van het dier	x	x	x
Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	x	x	x

2. uiterlijke kenmerken van het dier in relatie tot gebruiksdoel(en) herkennen en benoemen	x	x	x
3. exterieuronderdelen van het dier in relatie tot gebruiksdoel(en) beoordelen	x	x	x
4. assisterende werkzaamheden verrichten bij het omgaan met dieren	x		
Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	x	x	x

Gezonde dieren

Exameneenheid	De examenst of behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
K/GR/14.2	SE	Praktijktoets, met 4 verschillende opdrachten - Gezondheidscontrole uitvoeren en hygiënisch werken - Op basis van voedingsbehoefte van dieren en de samenstelling van het voer een voeradvies opstellen.	VHE-G-GD-1	PO	dagdeel	1	Nee	Cijfer
K/GR/14.1 K/GR/14.3	SE	Portfolio met verschillende theorie + praktijk opdrachten. Deze opdrachten maak + krijg je tijdens de lessen. - Het dier in verschillende levensfasen en productiecycli verzorgen - Omgaan met dieren en hun gebruiksdoel(en) herkennen	VHE-G-GD-2	PF	gehele periode	1	Ja	Cijfer

o op basis van de voedingsbehoefte van dieren en de samenstelling van het voer een voeradvies opstellen			
o gezondheidscontrole uitvoeren en hygiënisch werken			
o het dier in verschillende levensfasen en productiecycli verzorgen			
o omgaan met dieren en hun gebruiksdoel(en) herkennen			
K/GR/9.1			
Deeltaak: op basis van de voedingsbehoefte van dieren en de samenstelling van het voer een voeradvies opstellen.			
De kandidaat kan:			
1. diverse voersoorten herkennen en benoemen	x	x	x
2. voeretiketten lezen en interpreteren	x	x	x
3. rantsoenberekeningen maken gelet op de productiefase en de conditie van het dier	x	x	x
4. voorraadberekeningen uitvoeren	x	x	x
5. voer en watervoorzieningen herkennen en voor- en nadelen benoemen	x	x	x
6. reparaties aan voer- en watervoorzieningen uitvoeren	x	x	x
7. voer en water aan dieren verstrekken	x	x	x
K/GR/9.2			
Deeltaak: gezondheidscontrole uitvoeren en hygiënisch werken.			
De kandidaat kan:			
1. gezondheidskenmerken van dieren herkennen en benoemen	x	x	x
2. aan de hand van gezondheidskenmerken de gezondheid van het dier controleren	x	x	x
3. de conditiescore van het dier bepalen	x	x	x
4. preventieve gezondheidsmaatregelen uitvoeren	x	x	x
5. hygiënemaatregelen toepassen	x	x	x
6. wettelijke maatregelen met betrekking tot identificatie en registratie van dieren benoemen		x	x
7. hygiënische maatregelen bij geboorte benoemen en toepassen	x	x	x
K/GR/9.3			
Deeltaak: het dier in verschillende levensfasen en productiecycli verzorgen.			
De kandidaat kan:			
1. de levenscycli en productiecycli van het dier herkennen en benoemen	x	x	x
2. de specifieke behoefte van het dier tijdens de verschillende levensfasen en productiecycli beschrijven	x	x	x
3. de omgeving controleren en beoordelen en volgens de norm inrichten, rekening houdend met de levensfase en de productiecycli van het dier	x	x	x
4. verschillende fasen van de voortplantingscyclus benoemen en herkennen	x	x	x
5. erfelijkheidsregels benoemen		x	x
K/GR/9.4			
Deeltaak: omgaan met dieren en hun gebruiksdoel(en) herkennen.			
De kandidaat kan:			
1. dieren op de juiste manier benaderen, vangen, fixeren en hanteren	x	x	x

2. uiterlijke kenmerken van het dier in relatie tot gebruiksdoel(en) herkennen en benoemen	x	x	x
3. exterieuronderdelen van het dier in relatie tot gebruiksdoel(en) beoordelen	x	x	x
4. assisterende werkzaamheden verrichten bij het omgaan met dieren	x		
Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	x	x	x

Keuzevak Duurzame melkveehouderij

Schooljaar 2024-2025

Leerjaar 3/4

Periode	Exameneenheid	De examenst of behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	K/GR/14.2	SE	Proeve van bekwaamheid - Diergezondheid en welzijn van melkvee waarnemen	VHE-G-DM-1	PO	dagdeel	1	Nee	Cijfer
	K/GR/14.1 K/GR/14.3	SE	Portfolio met verschillende theorie + praktijk opdrachten. Deze opdrachten maak + krijg je tijdens de lessen. - Bijdragen aan het opzetten van duurzame melkveehouderij - Weidegang inplannen en uitvoeren	VHE-G-DM-2	PF	gehele periode	1	Ja	Cijfer

Berekening keuzevakcijfer*: (cijfer pvb + cijfer portfolio) : 2 = eindcijfer Duurzame melkveehouderij

Berekening schoolexamencijfer

Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging. (toetscijfer × weging).

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers.

Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten 'naar behoren' zijn beoordeeld.

Een PO of HO wordt ook op punctualiteit beoordeeld.

Eindtermen

K/GR/14 duurzame melkveehouderij	BB	KB	GL
Taak: o bijdragen aan het opzetten van duurzame melkveehouderij o diergezondheid en welzijn van melkvee waarnemen en bevorderen o weidegang inplannen en uitvoeren			
K/GR/14.1			
Deeltaak: bijdragen aan het opzetten van duurzame melkveehouderij.			

De kandidaat kan:			
1. oplossingen herkennen die bijdragen aan klimaatneutraal melkveehouderij bedrijven	x	x	
2. oplossingen aandragen om klimaatneutraal melkveehouderij te bedrijven			x
3. aan de hand van instructies milieu-bevorderende maatregelen kunnen herkennen, benoemen en uitvoeren. Hierbij valt te denken aan aanpassingen met betrekking tot huisvesting, watergebruik en verwerking of bewerking van mest	x	x	x
4. biodiversiteit herkennen en maatregelen nemen om biodiversiteit te vergroten	x	x	x
K/GR/14.2			
Deeltaak: diergezondheid en welzijn van melkvee waarnemen en bevorderen.			
De kandidaat kan:			
1. dierwelzijn borgen doormiddel van huisvesting en verzorging, te denken valt aan: controle op welzijnseisen en gezondheids- en gedragskenmerken beoordelen	x	x	x
2. antibioticagebruik verminderende maatregelen benoemen en weten waarom dit belangrijk is	x	x	x
3. nut en noodzaak van zaken, zoals het koekompas, benoemen en dit toepassen	x	x	x
4. jongvee-opfok optimaliseren en jongvee verzorgen om de levensvatbaarheid te vergroten, zodat het dierenwelzijn wordt vergroot	x	x	x
K/GR/14.3			
Deeltaak: weidegang inplannen en uitvoeren.			
De kandidaat kan:			
1. het graslandgebruik plannen en meedenken in het uitvoeren aan de hand van criteria, waarbij rekening gehouden wordt met: natuurbeheer (weidevogels, bloemvegetatie, insecten en reekalfjes), graswinning, onderhoud, waterbeheer en circulair denken	x	x	x
2. verschillende beweidsvormen herkennen en benoemen rekening houdend met stikstofuitstoot en het milieu	x	x	x
3. (tijdelijke) afrastering kiezen en plaatsen ten behoeve van de beweiding	x	x	x
4. grasgroei en inschaarmoment aan de hand van verschillende factoren (seizoen, weersomstandigheden en dergelijke) bepalen	x	x	x
Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	x	x	x

Periode	Exameneenheid	De examenstof behoort bij het	Inhoud van de toets: leerstof, competenties en vaardigheden	Toetscode	Toetsvorm	Toetsduur	Weging	Herkansing	Beoordeling
1	Kwaliteitenreflectie	SE	<p>Wat kan ik het best en hoe weet ik dat? Ontdek je talent.</p> <p>Mogelijke opdracht behorende bij de competentie Kwaliteitenreflectie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loopbaangesprekken/ driehoeksgesprekken met coach 	VHE-LOB-GT-1	PF	periode	1	Ja	O-V-G
	Motievenreflectie	SE	<p>Waar ga en sta ik voor en waarom dan? Ontdek je passie.</p> <p>Nadenken over wensen en waarden/bewustwording. Wat heb je nodig om prettig te kunnen werken?</p> <p>Mogelijke opdracht behorende bij de competentie Motievenreflectie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Loopbaanverhaal 	VHE-LOB-GT-2	PF	periode	1	Ja	O-V-G

	Werkexploratie	SE	<p>Waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar? Ontdek je werkplek.</p> <p>Onderzoeken van de eisen en waarden en de mogelijkheden om te veranderen in werk.</p>	VHE-LOB-GT-3	PF	periode	1	Ja	O-V-G
2	Loopbaansturing	SE	<p>Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?</p> <p>Zelf aan zet, werken gericht op loopbaanontwikkeling.</p> <p>Mogelijke opdracht behorende bij de competentie Loopbaansturing: -Meeloopdag op een MBO opleiding</p>	VHE-LOB-GT-4	PF	periode	1	Ja	O-V-G
	Netwerken	SE	<p>Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?</p> <p>Mogelijke opdracht behorende bij de competentie Netwerken: -Deelname aan een: beroepenmarkt, Open dag of Speeddate op het MBO</p>	VHE-LOB-GT-5	PF	periode	1	Ja	O-V-G

Loopbaandossier presentatie	SE	De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen doormiddel van een presentatie op basis van het 'loopbaanportfolio'	VHE-LOB-GT- 6	PF	periode	1	Ja	O-V-G
--------------------------------	----	--	------------------	----	---------	---	----	-------